

Rövid hangosfilmek 30.sz. positiv
30/a. képneg.
30/b. hangneg.

RHF 30.sz.
30/a.képneg.
30/b.hangneg.

1944.

K á d á r K a t a
- magyar film -

Szereplők:

Operatőr

Zene

Énekel

Produkcio

Rendező: *Pócs István*

Szellay Alice

Hajász Géza

Dulovits Jenő

Kodály Zoltán

Szilvássy Margit

Lippay

A film alig negyedórát tartott, azonban nem szabad ezt a rövid filmet hossza szerinti mértékkel mérni. Meg kell először állapítanunk, hogy nagyon dicséretes és követendő példát állít: a magyar balladák filmrevitelével új ut nyílt maguknak a filmeseknek, hogy erről az oldalukról is bemutatkozhatnak. A másik és nagypontosságú tény, hogy hasonló rövidfilmek intenzívebb gyártása esetén a külföld is jobban megismerheti a sajátos balladáinkon át a magyar nép lelkületét.

A darab tartalmi ismertetése teljesen felesleges, hiszen Kádár Kata történetét mindenki ismeri.

A film maga, képszerűségével hat, a szereplők nem beszélnek. Bizonyos szöveg ezért szükséges magyarázatnak, hogy közelebb hozza a filmet a közönséghez, amely a maga képszerű elvontságában kissé idegenül hatna, így azonban az elvont kontúrok felengednek, illetve felengednének, de...és itt történt egy szörnyű tévedés. Az egyszerű és mégis szívbemarkoló, a nép lelkében született balladához egy kulturált, iskolázott, sőt a szövegrészt illetőleg teljesen érthetetlen éneklés lerombolta a képnyújtotta élményt. Itt a szöveg lett volna a fontos és éppen ez hiányzott. Egy kevésbé nagyszerű énekesnő, jól érthető szövegmondása sokkal többet eredményezett volna. A tragédia, amelyet ez a gyönyörű ballada magában hord, komikumá torzult és hangos nevetést váltott ki a közönségből amikor Szilvássy a különböző beszélő szereplőket, hangszinre változtatásával akarta érzékeltetni.

A zenére vonatkozólag csak annyit, hogy a Kodály muzsika nem tulságosan alkalmas filmre.

Az "Emberek a havason" című nagyszerű film főszereplője Szellay Alice az "Aranypárában" szerepeit utoljára. Abban a filmben a forgatókönyv nem adott alkalmát különösebb színészi játékokra és fényképezésre is előnytelen volt. Itt az elsőrendű rendezés és kitűnő fényképezés közepette, teljes szépségében mutatkozik meg az egyéni varázsu, mással össze sem hasonlítható színésznő.

Arca idegenszerűnek hat az első percben de ráébredünk, hogy teljesen magán hordja turáni származásának jellegét, egy kifinomult arc karakter szépségében. Halász Géza szerepeltetése szintén szerencsés volt. Új tehetséget ismertünk meg, az operatőr Dulovits Jenő személyében. A fények játékos csillogását, ragyogását, a fények és árnyékok izgató hatását, az éltető fényekkel való lírai hatásokig finomodó brázolási módot teljesen hatalmában tartja. Mindegyik filmkocka valósággal él és nem hat festményszerűen, amely a filmek igen nagy százaléknál hibául róható fel. Itt kell megemlítenünk, hogy a film teljes egészében a szabadban készült.

Joggal kérdezheti a közönség, hogy ez a nagyszerű film, eltekintve az illuziót romboló énektől és nem megfelelő zenei aláfestéstől, alkotómestereként kit dícsérhető, mert ennél a filnél, bár minden rendezője sajátos elképzelését viseli magán, név nincs feltüntetve. A fiatal gárda egyik legtehetségesebb tagja, Szóts István rendezte. A nyers filmet azonban amelyen végső befejezés előtt kisebb változtatást akart eszközölni, hogy még teljesen művészibb egészet nyújtson, kivették a kezéből, mint ismeretes.

Hozzáadták a maga nemében kitűnő Kodály zenét és Szilvássy Margit énekét. Erre Szóts István művészi elképzeléseit meghamisítva látván, meg nem alkuvón megtagadta közönségét a filmmel. Most érdeklődéssel várjuk egy, az ő elképzelései szerint elkészülendő és befejezendő munkát.

/1: Magyar Film 1944. június 1-i számából/